

X 328.1

Jó is lehet a kisebb rossz

Eörsi István lapunknak adott minapi nyilatkozatából idézem e kitéttel: „...rendkívül utálok, a kisebbik rossz elméletét.” Hosszú évtizedek rendszer- és kormányváltásai során én örültem a kisebb vagy kevésbé rossznak, hisz abszolút jó nem létezik. (Autókormányban sem.) A fasizmus utáni első koalíciós kormányt a kisebb rossz elmélete alapján relatíve jónak tartottam, és vállalkozóként anyagilag is támogattam. Az Antall-kormánytól azt vártam, jobb lesz, mint az előző. Amikor azonban két év alatt hatvanat rohantunk vissza a Horthy-világ harmincas éveibe, elégünk lett ebből, s mintha megbeszéltük volna, a szocikra szavaztunk.

A Horn-kormány két éve után hasonló a helyzet, „csak” most a választáson leszavazottak és a perifériára szorultak szeretnének kormányt alakítani. **E. I.** szerint: „A társadalom nagyon rossz állapotban van a botránnyok, a privatizáció miatt.” Ő a pártállam restaurációját nem véli esélyesnek, nacionalista veszélytől tart. Szerintem a „legkisebb rossz” viszont az lenne, ha maradna a koalíciós kormány.

Erre kellene gondolniok mindazoknak, akik a kisebb koalíciós pártból jobbra menekülnek, úgy véelve, hogy ott majd megtalálják a helyüket. A szocialistákkal elégedetlen liberálisok nem gondolnak arra, hogy úgy járhatnak, mint Leon Blumm francia szocialista vezér, aki a harmincas években hagyta cserben a baloldalt, de koncentrációs táborba került. A koalíciós pártok vezetői és a támogatói is majd a bukásuk után jönnek rá arra, hogy akkor se fogadnák be őket a jobboldalon, ha sikerülne is megbuktatniuk a miniszterelnököt.

Tapasztalataim szerint az utóbbi hetek botránysorozata a bimbózó kapitalizmusnak csak számunkra szokatlan hajtása. Ehhez is idő kell, hogy belejöjünk. Legalább negyven év, míg mi leszünk a legvidámabb piac. Én már két éve vidám vagyok, ilyen szabadon még az Antall-kormány alatt(valójaként) sem írhattam. S ilyen eredménytelenül sem!

Surányi Endre